

**Вакциналаудан бас тартқан жағдайда бала денсаулығына төнетін қауіп
туралы ата-аналарға арналған жаднама**

**Памятка для родителей о рисках для здоровья детей при отказе от
вакцинации**

Медбике

Рахметова Р. М.

Вакциналаудан бас тартқан жағдайда бала денсаулығына төнетін қауіп туралы ата-

аналарға арналған жаднама

Вакциналау дегеніміз не?

Екпені ойлап тапқанға дейін жұқпалар мен вирустар Жер бетіндегі тұрғындардың жоғары өлім-жітімінің және адамзаттың қысқа өмірінің басты себебі болды. 200 жылдан астам уақыт бойы жер бетінде адамды және жануарларды бірқатар жұқпалы әрі кейбір вирустық аурулардан қорғаудың тиімді тәсілі бар.

Вакцинация (латын тілінен *vaccus* «сиыр») – бұл жұқтырудың алдын алу немесе оның көріністерін және кері салдарын азайту мақсатында медикамент салу. Материал (антиген) ретінде мыналар қолданылуы мүмкін

- микробтардың тірі, бірақ әлсіз штаммдары;
- өлі (белсенсіздірілген) микробтар;
- микробтардың бөліктері, мысалы, белоктар;
- синтетикалық компоненттер.

Вакцинаны енгізу кезінде оның компоненттеріне иммунитет қалыптасады, нәтижесінде ағзада өмір сүретін антиденелер түзіледі. Антиденелер әрбір қоздырғыш үшін қатаң дербес, оны кездестірген кезде ауруды тез басады және оның асқынуына жол бермейді. Міндетін атқарған қорғаушылар жойылмайды: олар ұзақ уақыт бойы – бірнеше жыл бойы, кейде тіпті өмір бойы зиянкестерге қарсы тұруға

Демек, екпенің артықшылығы қандай

Статистика бойынша соңғы жүзжылдықта адамның өмір сүру ұзақтығы вакцинацияның арқасында ұзара түсті. Алайда көбісі екпеден бас тартты, сонымен бірге балаларына екпе егуден бас тартады, осы арқылы оларға үлкен қауіп төндіреді

Егер екпе болмаса, бізге мынадай аурулар қауіп төндіретін еді:

- қызылша – өлімге әкелетін жағдай 100-дің 1-де, мүгедектікке әкелетін жағдай 100-дің 5-де;
- көкжөтел – тыны салу және жүйке жүйесі тарапынан асқынулар қаупі өте жоғары;
- дифтерия – өлімге әкелетін жағдай 100-дің 10-да;
- полиомиелит – ауыр мүгедектік қаупі;
- туберкулез – ұзақ емделу, ауыр асқынулар;

- эпидемиялық паротит – белсіздік өршуі мүмкін;
- қызамық – бала кезінде ауырмаған немесе екпе егілмеген, жүкті кезінде ауырған әйелдерде мүгедек бала немесе тіршілікке қабілетсіз бала туылуы мүмкін;
- В гепатиті – бауырдың ауыр зақымдалуының жоғары қаупі (обырды қоса).

Қашан вакцинацияны барынша қауіпсіз егуге болады?

Көптеген балалар қатысты қарсы көрсетілімдердің негізінде екпеден уақытша босатылады, мысалы: жедел ауру (ЖРА, тұмау, бронх қабынуы), созылмалы патологияның асқынуы (аллергия, дерматит, бүйрек жеткіліксіздігі) және алдағы саяхат. Әр жағдайда сәйкес сауығу уақытына, асқынудың басылуына немесе сапардан оралуына дейін қалдырады. Дисбактериозды, шала тууды, эпилепсияны және өзге жай-күйлерді қоса екпеден бас тартудың басқа себептері жалған болып табылады.

Әр баламен жеке тіл табысу қажет екенін естен шығармау керек. Кез келген екпенің алдында дәрігер баланы тексереді және оны егу мүмкіндігі туралы мәселені шешеді. Екпелер екпе егу күнтізбесіне сәйкес салынады. Алайда, кейбір балалар мысалы, шала туылған немесе денсаулығында белгілі ауытқулары бар балалардың бұл вакцинаға қарсы көрсетілімдері болуы мүмкін. Жедел ауру немесе созылмалы ауруы асқыну кезеңінде екпе екпейді, оларды сауығуға немесе ремиссияға дейін қалдырады. Алайда, жұқпа қаупі жоғары болса (мысалы, науқаспен байланыстан кейін), кейбір вакциналарды жедел немесе созылмалы аурудың елеусіз симптомдары аясында егуге болады.

Бір күнде бірнеше екпені егу қауіпті емес, егер бұл вакциналар өзара үйлессе, және оларды тағайындау екпе егу күнтізбесіне сәйкес келеді, нәтижесінде бірнеше ауруға иммунитет қалыптасады.

Маңызды. Статистика бойынша, балаларына екпе екпейтін атананың 60 % дейін олардың ауруына немесе асқынуларына емес, өзінің ақылына, туғандарының кеңесіне, діни аспектілерге және өзге күмәнді жағдайларға сүйенеді.

Екпеден бас тартудың салдары

Егер ата-аналар баласына екпе екпеуді шешсе, олар екпе егілмеген статусының нені білдіретінін түсінуге тиіс. Мүлдем қорғалмаған сәби микробтар мен вирустарға толы әлемге шыққан кезде оның анасы мен әкесі иммундық жүйені нығайту үшін қосымша шаралар қолданып,

санитариялық-гигиеналық қағидаларды қатаң ұстануы тиіс, себебі кез келген бұзушылық жұқтыруға алып келуі мүмкін.

- Егер балалар ұжымында кез келген жұқпа бойынша карантин болса, онда инкубациялық кезеңнің соңына дейін екпе егілмеген бала балабақшаға келе алмайды. Бір карантиннен кейін келесісі басталатын жағымсыз жағдайларда бала бірнеше ай бойы оқшаулануы мүмкін. Ал оның ата-аналарына жұмыс уақытын өзгертуге тура келеді.
- Екпе егілмеген баланың айналасында – даму тобында, балабақшада, бассейнде, музыка мектебінде 60 күн бойы ауыз арқылы қабылданатын полиомиелит вакцинасы дозасын қабылдаған бала болмауы тиіс. Егер полиомиелиттен екпені мектепке дейінгі ұйымда немесе мектеп ексе, онда екпе егілмеген балалар екі айлық карантинге жіберіледі. Әйтпесе олар осы қауіпті ауруды жұқтырып алуы мүмкін.
- Бала өзгенің ойыншықтарын, өзі алдын ала мұқият тазаламаған ойыншықты қолына алмауға тиіс, сондай-ақ гигиенаның барлық ережелерін қатаң ұстануға тиіс. Егер осы тыйымдар мен шектеулердің бәрі оның психикасы мен мінезіне кері әсерін тигізсе, тіпті жаман.
- Сонымен бірге В гепатитін – бауырдың ауыр сырқатын жұқтыру қаупі жоғары. Адамдар балалары жұқтырмайды деп ойлайды, себебі олардың балалары барынша қолайлы отбасында тәрбиеленеді, есірткі қолданбайды, және ешқайда қан тапсырмайды. Гепатит жұқтырған балалар үнемі созылмалы науқасқа айналады, бұл бауыр циррозы мен қатерлі ісігі секілді маңызды асқынуларға алып келеді. Мұның бәрі мүгедектікке және ерте өлімге әкеліп соғады.

Қазіргі кезде екпеден бас тартқаны үшін жауаптылық жоқ, екпе егу барынша ерікті іс болып қала береді. Бірақ егер ересек адам өзіне ғана жауап берсе, онда балаларына екпе егуден бас тартқан ата-ана баласының денсаулығына үлкен қауіп төндіреді.

Жұқпалар үнемі жанымызда. Мұны есте сақтау керек. Олар бізді «жақсы көреді», олар «сүйіспеншілігін» білдіру үшін кез келген мүмкіндікті пайдаланады. Сондықтан да балаларымызға деген сүйіспеншілігімізді білдірудің жалғыз жолы – уақытында **вакцинациялау.**

Памятка для родителей о рисках для здоровья детей при отказе от вакцинации

Что такое вакцинация?

До изобретения прививок инфекции и вирусы являлись главной причиной высокой смертности населения Земли и малой продолжительности жизни человека. Уже 200 с лишним лет в мире существует эффективный способ защиты человека и животных от целого ряда инфекционных и некоторых вирусных заболеваний.

Вакцинация (от лат. *vaccus* «корова») – это введение медикамента с целью предотвратить заражение или ослабить его проявления и негативные последствия. В качестве материала (антигена) могут быть использованы

- живые, но ослабленные штаммы микробов;
- убитые (инактивированные) микробы;
- части микробов, например, белки;
- синтетические компоненты.

При введении вакцины происходит выработка иммунитета на ее компоненты, в результате образуются антитела, которые живут в организме. Антитела строго индивидуальны для каждого возбудителя, при встрече с ним очень быстро подавляют его и не дают болезни развиваться.

Справившись с задачей, защитники не исчезают: они еще долго – несколько лет, а то и всю жизнь готовы противостоять вредителям.

Так в чем же плюсы прививок?

По статистике, за последнее столетие продолжительность жизни человека увеличилась, в том числе благодаря вакцинации. Однако многие отказываются от прививок, более того, отказываются прививать своих детей, тем самым подвергая их большому риску.

Если бы не было прививок, нам бы угрожали:

- корь – вероятность смертельного исхода 1 случай из 100, инвалидности – 5 случаев из 100;
- коклюш – очень высок риск осложнений со стороны дыхательной и нервной систем;

- дифтерия – вероятность смертельного исхода 10 случаев из 100;
- полиомиелит – риск тяжелой инвалидности;
- туберкулез – длительное лечение, тяжелые осложнения;
- эпидемический паротит – возможно развитие бесплодия;
- краснуха – у не болевших в детстве или непривитых женщин, заболевших во время беременности, может родиться ребенок-инвалид или нежизнеспособный ребенок;
- гепатит В – высокий риск возникновения тяжелого поражения печени (включая рак).

Когда сделать вакцинацию максимально безопасной?

Многие дети получают временный отвод от прививок на основе относительных противопоказаний, например: острое заболевание (ОРЗ, грипп, бронхит), обострение хронической патологии (аллергия, дерматит, почечная недостаточность) и предстоящее путешествие. В каждом из названных случаев процедуру переносят до подходящего момента выздоровления, снятия обострения или возвращения из поездки. Все прочие поводы отказа от прививки, включая дисбактериоз, недоношенность, эпилепсию и прочие состояния, считаются ложными.

Важно помнить, что к каждому ребенку применяется индивидуальный подход. Перед любой прививкой врач осматривает ребенка и решает вопрос о возможности ее проведения. Прививки назначаются в соответствии с календарем прививок. Однако, некоторые дети, например, недоношенные или с определенными отклонениями в состоянии здоровья, к данной вакцине могут иметь медицинские противопоказания. Прививки не проводят в период острого или обострения хронического заболевания, их откладывают до выздоровления или ремиссии. Однако, если риск инфекции велик (например, после контакта с больным), некоторые вакцины можно ввести на фоне незначительных симптомов острого или хронического заболевания.

Проведение в один день нескольких вакцин не опасно, если эти вакцины сочетаются между собой, и их назначение совпадает с календарем прививок, в результате вырабатывается иммунитет сразу к нескольким заболеваниям.

Важно. По статистике, до 60 % родителей, не прививающих своих детей, ссылаются не на болезни или обострения, а на собственные

умозаключения, советы родных, религиозные аспекты и прочие сомнительные обстоятельства.

Последствия отказа от прививок

Если родители всё же решили не вакцинировать ребенка, они должны понимать, что означает для него статус непривитого. Когда в мир, заполненный микробами и вирусами, выходит совершенно незащищенный кроха, его мама и папа обязаны предпринять дополнительные меры для укрепления иммунной системы и жестко следовать санитарно-гигиеническим правилам, так как любое нарушение может привести к заражению.

- Если в детском коллективе карантин по поводу любой инфекции, то непривитый ребенок не имеет права посещать его до конца инкубационного периода. При неблагоприятных обстоятельствах, когда один карантин сменяется другим, третьим, ребенок может на много месяцев оказаться в изоляции. А его родителям придется изменить рабочий график.
- В окружении непривитого ребенка – в группе развития, детском саду, бассейне, музыкальной школе в течение 60 дней нельзя находиться детям, получившим дозу оральной полиомиелитом вакцины. Если прививку от полиомиелита делали в дошкольной или школьной организации, то невакцинированные дети могут отправиться на двухмесячный карантин. Иначе они могут заразиться этой опасной болезнью.
- Ребенок не должен брать в руки чужие игрушки, не отмытые предварительно самым тщательным образом, а также обязан строго соблюдать все правила гигиены. Неудивительно, если все эти запреты и ограничения плохо скажутся на его психике и характере.
- Помимо этого, высок риск инфицирования гепатитом В – тяжелым заболеванием печени. Люди думают, что заразиться их дети не смогут, ведь они воспитываются во вполне благополучной семье, не употребляют наркотики, и с кровью нигде не пересекаются. Это опасное заблуждение. Дети, заразившиеся гепатитом, практически всегда становятся хроническими больными, что приводит к серьезным отдаленным осложнениям в виде цирроза и рака печени. Всё это ведет к инвалидности и ранней смертности.

На данный момент ответственности за отказ от прививок нет, вакцинация остается делом

сугубо добровольным. Но если взрослый отвечает только за себя, то родитель, отказывающийся прививать детей, всерьез рискует здоровьем своего ребенка.

Инфекции всегда рядом. Это важно помнить. Они нас «любят», они будут использовать любой шанс проявить эту «любовь». И единственный путь проявить нашу любовь к своим детям – вовремя вакцинироваться.